

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/40/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114202993
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114202993.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne A. R., nar. X.X.XXXX, bytom Q. K. X, XXX XX V., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej POHOTOVOSTĚ s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenej JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou so sídlom Slnecná 765/3, 900 45 Malinovo, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie 596 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd určuje, že administratívny poplatok za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou uvedený v zmluve č. 802001747 zo dňa 21.3.2013, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobkyňa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 4.2.2014 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej bezdôvodné obohatenie vo výške 596 eur a zároveň, aby určil, že administratívny poplatok za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou v zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 21. Marca 2013 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobu vo veci samej odôvodnila tým, že dňa 21. Marca 2013 uzatvorila so žalovanou Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej jej žalovaná poskytla úver vo výške 1 000 eur, na 6 mesiacov, za odplatu 596 eur, z toho úrok predstavoval 195,75 eur (39 % ročne) a administratívny poplatok predstavoval 400,25 eur (80 % ročne). Úrok a poplatok tak predstavujú spolu 119 % ročne. Z dôvodu nepriaznivej sociálnej situácie, keďže je čiastočná invalidná dôchodkyňa a z nedostatočného príjmu sa dostala do omeškania a do úverového reťazca. Už na prvý pohľad ide o veľmi úžerné navýšenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaná jej neposkytla reálne plnenie za takýto poplatok, a preto je takýto poplatok neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Úver je navyše úžerný, je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko oproti bankám sú úroky a poplatok niekoľkonásobne vyššie.

Žalovaná sa k žalobe žalobkyne vyjadrila v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 19. Marca 2014, kde žalobu žalobkyne žiadala v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázala na to, že žalobkyňa sa oboznámila a súhlasila s úverovou zmluvou, ako aj všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Svojim podpisom potvrdila skutočnosť, že bola oboznámená so štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere. Výška RPMN bola v zmluve zreteľne uvedená. Žalobkyňa mala možnosť

prehodnotiť podmienky poskytnutia úveru, ako aj to, či zmluvu podpíše alebo nepodpíše. Podľa názoru žalovanej v tomto konaní nedošlo k žiadnej z foriem vydania bezdôvodného obohatenia. Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom boli tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru. S touto informáciou sa žalobkyňa mala možnosť oboznámiť. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa svojim podpisom zobrala na vedomie, že výška hodnoty ročnej RPMN za poskytnutý úver ku dňu podpísania zmluvy predstavuje 36,73 %. K rozhodnutiu Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe zo dňa 3. Mája 2010 žalovaná uviedla, že slovenská práva úprava v oblasti spotrebiteľských úverov účtovaniu poplatku výslovne nebráni. Dokonca aj zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne spomína poplatky akéhokoľvek druhu. Podľa názoru žalovanej žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na podaní tejto žaloby.

Súd vykonal dokazovanie vypočítaním žalobkyne a listinnými dôkazmi a to žaloby zo dňa 27. Januára 2014, Zmluvou o úvere zo dňa 21. Marca 2013 a Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, vyjadrením žalovanej zo dňa 19. Marca 2014, Zmluvou o úvere zo dňa 26.8.2013, potvrdením o prevzatí finančných prostriedkov, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 21. Marca 2013 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom uzatvorená Zmluva o úvere, na základe ktorej poskytol žalovaný ako veriteľ žalobkyňi úver vo výške 1 000 eur, ktorý sa zaviazala vrátiť veriteľovi zvýšený o príslušný poplatok v sume 596 eur, celkovo sa zaviazala tak zaplatiť sumu 1 596 eur. Celkový poplatok dlžníka spojený s úverom bol tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 195,75 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 400,25 eur. Žalobkyňa ako dlžníčka sa zaviazala celkovú čiastku 1 596 eur vrátiť žalovanému ako veriteľovi v termíne do 28. Septembra 2013. Žalobkyňa ako dlžníčka vzala na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov sa vypočítala podľa zákona a predstavuje 154,72 %.

Žalobkyňa so žalovaným uzatvorila dňa 26.8.2013 Zmluvu o úvere, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 1 100 eur pri úroku 39,15 % ročne, čo predstavuje sumu vo výške 358,88 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere so všetkou administratívou s tou spojenou vo výške 471,12 eur. Žalobkyňa sa zaviazala žalovanému vrátiť úver vo výške 1 930 eur v termíne do 27.6.2014.

Z predložených potvrdení o prevzatí finančných prostriedkov mal súd za preukázané, že žalobkyňa zaplatila žalovanému titulom úveru sumu 532 eur dňa 26.8.2013, sumu 266 eur dňa 29.4.2013, sumu 266 eur dňa 27. Mája 2013, sumu 266 eur dňa 4.7.2013 a dňa 30.7.2013 sumu 266 eur.

Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere zo dňa 21. Marca 2013 boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde podľa bodu X. dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v splátkach tak, ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Časť poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňa náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Žalobkyňa súdu uviedla, že dňa 21. Marca 2013 uzatvorila so žalovaným Zmluvu o úvere, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 1 000 eur. V čase uzatvárania tejto úverovej zmluvy bola v nepriaznivej situácii, potrebovala vyriešiť iné úvery, ktoré mala. Bola vo finančnej tiesni, preto siahla na tento ďalší úver. Zároveň s manželom mali úvery v ČSOB banke, v Providente, kde sa jej vyhrážali exekúciou s tým, že im zoberú byt a budú hlásiť manželovi do práce. Boli aj u nich doma, raz ich dokonca odchytili na ulici. Zmluvu uzatvárala na pobočke na ulici Q. v V. W.. Tento úver so spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. brala zo zúfalstva s cieľom pokryť svoje predošlé pohľadávky. Išla potvrdiť papiere na mestský úrad, pričom zároveň dokladala spoločnosti Pohotovosť s. r. o. výšku svojho dôchodku. Zmluvu uzatvárala s pracovníčkou, ktorá bola na tejto pobočke. Dostala sumu 1 000 eur, išla papiere podpísať, ktoré jej dala zamestnankyňa žalovaného na mestský úrad a doložila svoj dôchodok. Rozhodujúca pre ňu bola suma, ktorú jej požičajú a rovnako splátky, ktoré im má platiť. Manžel mal ísť do zahraničia, preto si myslela, že tento úver žalovanému zaplatia od podpísania tejto zmluvy. Manžel pracoval v zahraničí, ona sama mala zamestnanie, preto sa rozhodli vziať si hypotekárny úver. Neskôr obidvaja prišli o prácu, hypotekárny úver potrebovali splácať, nakoľko nechceli prísť o dom, preto oslovili o poskytnutie finančných prostriedkov nebankové inštitúcie. Od žalovaného si potrebovala vziať finančné prostriedky

vzhľadom na nepokoj, ktorý mala v dome. Verili, že tento úver budú splácať, že si manžel nájde v zahraničí prácu. Takto sa dostali do úverového reťazca. Žalovanému zaplatila 4 x sumu po 266 eur a poslednú splátku zaplatila dňa 26.8.2013 v celkovej sume 532 eur, o čom súdu predložila potvrdenia o prevzatí finančných prostriedkov.

Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 05.02.2015 v neprítomnosti žalovanej, ktorá svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnila dňa 05.02.2015, avšak toto písomné ospravedlnenie žalovanej bolo súdu doručené až po pojednávaní vo veci samej, o čom bol asistentkou senátu vyhotovený úradný záznam, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou súdneho spisu. V tomto písomnom podaní žalovaná súhlasila s prejednaním veci v jej neprítomnosti. Súd postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v jej neprítomnosti.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. t), u), v), za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase, v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 53 ods. 11 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti

súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 54 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žaloba žalobkyne je v celom rozsahu dôvodná.

Dňa 21. Marca 2013 uzatvorila žalobkyňa ako dlžníčka so žalovaným ako veriteľom Zmluvu o úvere, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver v sume 1 000 eur, zvýšený o poplatok 596 eur. Žalobkyňa ako dlžníčka tak mala žalovanému zaplatiť celkovú sumu 1 596 eur, pričom celkový poplatok dlžníka spojený s úverom bol tvorený súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu 195,75 eur a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tou spojenou vo výške 400,25 eur. Celkovú dlžnú sumu 1 596 eur mala žalobkyňa vrátiť žalovanému v termíne do 28. Septembra 2013. Ročná percentuálna miera nákladov predstavovala 154,72 % a priemerná hodnota ročnej RPMN predstavovala 36,73 %.

Žalobkyňa súdu predložila potvrdenie o prevzatí finančných prostriedkov, z ktorého mal súd za preukázané, že zaplatila žalovanému celkovú sumu úveru vo výške 1 596 eur a to dňa 29. Apríla 2013 sumu 266 eur, dňa 27. Mája 2013 sumu 266 eur, dňa 4.7.2013 sumu 266 eur, dňa 30.7.2013 sumu 266 eur a dňa 26.8.2013 sumu 532 eur.

Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere boli aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde podľa článku X. žalobkyňa ako dlžník uznala dlžnú sumu vrátane poplatku v celkovej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaviazala sa uhradiť ju v splátkach ako je uvedené na prvej strane zmluvy. Časť poplatku predstavovala dohodnutý úrok a zvyšná časť zahŕňala náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tou spojenou.

Súd považoval úrok uvedený v Zmluve o úvere zo dňa 21.03.2013 vo výške 39,15% ročne za úrok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a tým podľa § 39 Občianskeho zákonníka je úverová zmluva v tejto časti neplatná. Priemerná úroková sadzba nových úverov v marci 2013 pri spotrebiteľských úveroch

s dobou splatnosti do jedného roka, ktorá je zverejnená na stránke Národnej banky Slovenska bola vo výške 10,14 %. Z tohto dôvodu súd považoval úrok uvedený v tejto zmluve za úrok v rozpore s dobrými mravmi. Úverový vzťah bol uzatvorený v čase výraznej tiesne žalobkyne. Žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov dodal úver žalobkyni na plnenie skorších úverov. Priemerné úroky prevyšujú úroky poskytované bankami v danom mieste a čase. Žalobkyňa sa podľa názoru súdu tak zákonite musela dostať do nezvratne neriešiteľnej situácie. Sama vo svojej výpovedi uviedla, že sa spolu s manželom dostala do úverového reťazca, mali veľa úverov, ktoré nezvládali splácať. Z dôvodu neriešiteľnej situácie a pre pokoj v dome, oslovili nebankové inštitúcie o poskytnutie finančných prostriedkov. Vyhrážali sa im, že spolu s manželom prídu o byt, že papiere pošlú do manželovho zamestnania. Novým úverom pokrývala žalobkyňa predchádzajúce úvery. Tým sa zákonite dostala podľa názoru do úverového reťazca, ktorý už s manželom nezvládali splácať. Nebankové spoločnosti im volali trikrát- štyrikrát do týždňa a vyvíjali na nich s manželom nátlak za účelom vrátenia finančných prostriedkov. Keďže bola v psychickom rozpoložení, rozhodli sa s manželom osloviť žalovanú spoločnosť.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04.2012 podľa ktorého, pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaná obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Tak ako už súd vyššie uviedol, žalobkyňa bola v nezvládnuteľnej finančnej situácii, keď vždy novým úverom sa snažila splácať predchádzajúci úver, bola vo finančnej tiesni, z dôvodu nátlaku nebankových inštitúcií sa rozhodla s manželom osloviť spoločnosť žalovanej za účelom poskytnutia úveru, keďže sa im vyhrážali, že prídu s manželom o strechu nad hlavou, že papiere zašlú manželovi do práce. Rovnako porovnaním úrokových sadzieb mal súd za to, že tento úrok dojednaný v zmluve, prevyšuje úrokovú sadzbu poskytovanú bankami v rozhodnom období pri úveroch poskytnutých na obdobie do jedného roka.

Pokiaľ ide o administratívny poplatok, ktorý je uvedený v Zmluve o úvere a to v celkovej výške 400,25 eur, čo predstavuje 80 % ročne, súd si porovnal výšku administratívnych poplatkov s inými dodávateľmi napríklad so Slovenkou sporiteľňou, a. s., ktoré v čase uzatvorenia predmetnej Úverovej zmluvy so žalobkyňou mali poplatok za správu úveru vo výške 2,99 eur mesačne a to bez ohľadu na výšku poskytnutého úveru a spracovateľský poplatok bol vo výške 39 eur.

Súd určil, že tento administratívny poplatok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. K tomu súd uvádza, že úrok vyjadruje cenu, odplatu za úver, poplatky sú cenou za takzvané vedľajšie plnenie. Ak však má poplatok obstať z hľadiska súdnej kontroly podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí ísť o plnenie, ktoré je pre spotrebiteľa skutočné, ktoré znamená preňho význam alebo inými slovami povedané má pre spotrebiteľa pridanú hodnotu. A contrario plnenie, ktoré prevažne nie je v záujme spotrebiteľa je plnením, za ktoré môže ísť o poplatok neprijateľný.

Pokiaľ ide o definíciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd je toho názoru, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (takzvaná teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

Je na súdoch členských štátoch, aby judikovali nečestné zmluvné podmienky. Názory súdov iných štátov nie sú záväzné, sú však inšpiratívne a nie je chybou ak sa či už účastník o ne opiera alebo súd s rozhodnutím vyrovná. Ak považuje súd iného členského štátu zmluvné klauzulu za neplatnú a účastník to súdu pripomenie, môže sa súd najmenej zamyslieť nad dôvodmi neplatnosti zmluvnej podmienky.

Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že poplatok nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalovaného, že zákon o spotrebiteľských úveroch, poplatok pozná, k tomu súd uvádza, že nie je rozhodujúce pomenovanie poplatku, ale či nejde o poplatok, ktorý v prevažnej miere nie je v záujme spotrebiteľa. Súd určil tento administratívny poplatok ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože má za to, že pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Spotrebiteľ podľa názoru súdu dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytla skutočné protiplnenie. Tento záver si súd osvojil aj z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 109/2011.

Súd teda vyhodnotil celú odplatu za poskytnutý úver ako neprimeranú a neplatnú. Odplata za úver je rozhodujúcim kvalifikačným kritériom úverovej zmluvy a pokiaľ dohoda o odplate je neplatná, úverová zmluva stráca svoje opodstatnenie. Súd má za to, že na porovnanie primeranosti výšky zmluvných úrokov nie je možné použiť iba úrokové sadzby pri poskytovaní úverov nebankovými subjektmi.

Dôvodné bolo žalobe vyhovieť v časti vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. Vysvetlenie nezákonnosti danej zmluvnej podmienky je obsiahnuté v predchádzajúcej časti zdôvodnenia rozsudku. Uvedená žaloba má podľa názoru súdu opodstatnenie v súlade s § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia, teda v prípade právoplatnosti rozsudku žalovaný sa bude musieť vzdať uplatňovania nárokov za administratívny poplatok aj vo vzťahu k iným spotrebiteľom. Námitka žalovaného, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na podanej žalobe je podľa názoru súdu nedôvodná. Súd poukazuje na § 153 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého je daný naliehavý právny záujem na tejto žalobe. Súd na doplnenie záverov svojho rozhodnutia uvádza, že okolnosť či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v rozpore so zákonom, resp. v rozpore so zásadou dobrých mravov súd skúma skutočne aj bez námietky účastníka a v prípade ich zistenia nepriznáva plnenie z nich požadované.

Súd poukazuje na rozsudok SD EÚ C - 26/13 body 71 a 72 a je toho názoru, že administratívny poplatok uvedený v úverovej zmluve je neurčitý, keďže zo zmluvy nie je zrejmé, ktoré konkrétne úkony si v súvislosti s ním žalovaný spoplatňuje. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú zákazníkom vopred známe, kedy cena tohto poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za niečo ako technickú podporu závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný vôbec súdu nevysvetlil prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu ako od toho, ktorému požičiava menej.

Zároveň súd v tejto súvislosti poukazuje na právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C 42/2012 zo dňa 13. Septembra 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co 219/2013 zo dňa 21.8.2014, ktorým súd určil administratívny poplatok uvedený v Úverovej zmluve žalovaného za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Súd sa stotožnil s výkladom § 53a Občianskeho zákonníka tak ako to vyjadril Krajský súd Banská Bystrica vo svojom rozsudku sp. zn. 14Co 321/2012 zo dňa 10. Septembra 2013 keď uviedol, že ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka sa do právneho poriadku zavádza i keď nepriamo precedenčný charakter súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, pretože sa ním rozširuje pôsobnosť súdneho rozhodnutia v konkrétnej veci na všetky zmluvné vzťahy v ktorých dodávateľ použil tú istú alebo obdobnú zmluvnú podmienku. Z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek

súdnom konaní označil za neprijateľnú alebo neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného rozhodnutia.

Súd z tohto dôvodu, keďže úrok považoval za úrok dojednaný v rozpore s dobrými mravmi a zároveň určil administratívny poplatok v úverovej zmluve za neprijateľnú zmluvnú podmienku, zaviazal žalovaného vrátiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 596 eur, ktorú mu z úverovej zmluvy ako odplatu zaplatila. Zároveň súd vo výroku tohto rozsudku určil administratívny poplatok za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 151 ods. 3 O.s.p. podľa ktorého, v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu _____ ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.